

Виховання поваги до Конституції, державної символіки, правовихована робота.

Система правового виховання базується на правових актах і документах, таких як Конституція України, Конвенція ООН про права дитини, Декларація прав людини, Кодекс про шлюб та сім'ю, Закон України «Про охорону дитинства», «Програма правової освіти населення Чернівецької області» та інші.

Правова освіта та виховання, профілактика правопорушень серед підлітків займають центральне місце в роботі педагогічного колективу школи.

Правоосвітницька робота здійснюється під час уроків та в позаурочний час і охоплює як учнів, так і їхніх батьків, вчителів, органи учнівського та місцевого самоврядування.

Починаючи з початкових класів, проводиться діагностика: визначаються сім'ї, в яких вихованню дітей не приділяється належна увага; відбувається знайомство із сімейними умовами, визначається, яка допомога потрібна батькам у вихованні дитини.

Морально-правові знання надаються учням молодших класів на уроках та в позаурочний час в поєднанні з власними спостереженнями; практичне дотримання дисципліни і порядку в класі і за його межами, збереження навколишнього середовища відіграють важливу роль у їхньому світогляді, моральному і правовому вихованні, у формуванні їхньої правової культури.

В старших класах робота спрямовується на пізнавально-інтелектуальну діяльність учнів: на підвищення виховної профілактичної ролі у попередженні аморальних, антисуспільних проявів учнів у шкільному учнівському колективі.

У школі склалася певна система, яка передбачає цілеспрямовану планову взаємопов'язану діяльність всіх членів педагогічного та учнівського колективу.

Дирекція школи є головною ланкою, яка забезпечує теоретичне та методичне керівництво роботою класних керівників та учнівського самоврядування, контролює результати їх роботи, роботи керівників гуртків, батьківського комітету, медичної сестри, шкільної бібліотеки, методичних підрозділів.

Для налагодження ефективної та результативної роботи щодо забезпечення у школі правового виховання адміністрацією було видано ряд організаційних наказів, а саме:

- Про організацію роботи з профілактики правопорушень серед учнів закладу у 2019-2020 н.р. (№ 166 від 09.09.2019)
  - Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидії булінгу (цькуванню) (№ 188 від 16.10.2019)
  - «Про створення Ради з профілактики та попередження правопорушень серед неповнолітніх» (№ 158 від 05.09.2019);
  - «Про організацію роботи батьківського всеобучу у 2019 – 2020 н.р.;
  - «Про організацію роботи з профілактики ВІЛ – інфекції/ СНІДУ серед педагогів та учнів школи (№ 210 від 25.08.2019);
  - «Про проведення Всеукраїнського тижня права» (№ 226 від 05.12.2019);
- У школі існує система профілактичної роботи:

- контроль за відвідуванням учнями школи, навчальних занять та позакласних заходів;
- розроблені правила для учнів, які вивчаються починаючи з початкових класів;
- учні охоплені дорученнями та задіяні в заняттях шкільних гуртків, позакласних заходів;
- надається постійна адресна допомога окремим учням та сім'ям;
- проводяться цикли бесід на правову тематику з учнями, з батьками;
- складені акти обстеження всіх сімей, в яких проживають учні.

Учні, схильних до правопорушень, не виявлено.

Упродовж I семестру 2019 - 2020 навчального року здійснювалась наступна робота:

- з 2 вересня щороку працює Рада профілактики (згідно наказу по школі від 05 вересня 2019 № 158 «Про створення Ради профілактики») з метою створення максимально сприятливих умов для співробітництва педагогів, учнів та їх батьків, направлених на запобігання та подолання відхилень у поведінці дітей та підлітків; здійснення адекватної до сьогоденних умов соціалізації дітей та підлітків, формування відповідальності учнів за вчинені дії та профілактики негативних проявів у молодіжному середовищі, допомоги правоохоронним органам у профілактиці злочинності та забезпеченні громадського порядку;

- на засіданнях Ради профілактики розглядаються питання про особливості виховання дітей, які схильні до негативних проявів; про попередження шкідливих звичок та відхилення у їх поведінці; тримається на контролі питання відвідування школи учнями.

- члени педагогічного колективу ознайомлені з наказом Міністерства юстиції України від 12 липня 2006 року № 824/12698 «Про затвердження порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах»; з «Переліком критеріїв та показників складних життєвих обставин»; «Кримінальним кодексом України»; з «Державною програмою боротьби зі злочинністю», з «Національною програмою «Діти України» та іншими документами на правову тематику (вересень), познайомлені з технологією постанови учнів на внутрішньошкільний облік (вересень);

- створено банк даних дітей з особливими психолого-педагогічними потребами (вересень).

- оформлено методичну папку «Нормативно-правова база. Рекомендації щодо проведення профілактичних заходів серед дітей та учнівської молоді з питань попередження правопорушень та шкідливих звичок» та тематичну папку «Правовиховна та правоосвітницька робота»;

- складені плани заходів:

- щодо профілактики правопорушень (булінгу) на період до травня 2020 року;

- план спільних заході, селищної ради, громадськості з виконання загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2019 року;
- заходи щодо посилення профілактичної роботи з запобігання правопорушенням та злочинності серед учнівської молоді;
- заходи щодо запобігання торгівлі людьми;
- щодо запобігання шкідливих звичок, куріння, вживання алкогольних напоїв, психотропних речовин та наркотиків;
- уроки «Правознавства» у 9-11 класах направлені на ознайомлення учнів з основами теорії держава і права, на формування уявлення про державно-правові реалії України, на формування правових знань, поглядів, навичок правомірної поведінки школярів, розвитку пізнавальних здібностей учнів;
- заплановані та проводяться інформаційно-просвітницькі заходи щодо профілактики негативних явищ у суспільстві, формування здорового способу життя, збереження духовних цінностей, а саме:
  - «Україна – єдина країна» (інформаційно-просвітницька година, 1-11 класи, класні керівники);
  - «Конвенція ООН про права дитини» (година правових знань);
  - «Мої права» (година спілкування з елементами ділової гри);
  - «Правовий майданчик» (тренінг для учнів 4-6 класів);
  - «Ти-людина, отже маєш права» (урок - гра);
  - «Найрозумніший» (турнір правознавців);
  - «Конституційні права громадян України» (інтелектуальна гра брейн-ринг);
  - «Конституція України – основний закон нашої держави»;
  - профілактична бесіда «Підліток і вулиця: безпека, несподіванки, загрози»;
  - профілактична бесіда «Я сам удома»;
  - вікторини «Що вам відомо про права дитини», «Права дітей усього світу»;
  - тренінги «Ми проти насильства», «Ти і закон», «Я маю право на життя»;
  - правова хвилина «Кримінальна відповідальність за злочин»;
  - відкрита година спілкування за участю батьків «Вивчаємо Конвенцію про права дитини»;
  - правовий ринг «Права дитини»;
  - юридична консультація «Правопорушення і юридична відповідальність»;
  - Всеукраїнський урок права в рамках тижня правових знань (грудень), «Конституційні права та свободи громадян України» та інші;
  - забезпечено взаємодію з правоохоронними органами, службою у справах дітей НРДА з метою підвищення рівня ефективності роботи з профілактики правопорушень та негативних проявів серед учнівської молоді;
  - розроблені та проведені Тижні правових знань (листопад, грудень), у рамках яких організовані конкурси та вікторини, тематичні уроки права; з метою організації учнівського самоврядування в школі діє учнівська Рада, члени якої залучаються до участі в громадському житті школи, до роботи по

попередженню негативних проявів серед учнівської молоді та попередження шкідливих звичок та правопорушень:

- здійснюють чергування під час виховних та розважальних заходів, дискотек;

- контролюють відвідування уроків, спізнення;

- залучаються до чергування по школі, визначають порушників;

- запрошуються на засідання педагогічної ради, ради профілактики, де представляють інтереси учнів;

- з метою своєчасного виявлення сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, ведення їх обліку, здійснені перевірки умов утримання та виховання неповнолітніх (такі сім'ї не виявлені);

- проведені рейди у сім'ї всіх учнів з метою обстеження умов проживання дітей, наявності учнівського робочого місця, комісією складено відповідні акти (зберігаються в особових справах учнів);

- членами Ради профілактики проведені рейди: «Урок», «Канікули», «Паркова зона» з метою з'ясування видів зайнятості учнів у позаурочний та вечірний час (до 21.00 год.);

- з метою проведення профілактичних заходів серед учнівської молоді на засіданнях «уроків гласності» для учнів, правових та правоосвітницьких заходів запрошувалися представники правоохоронних органів: дільничим інспектором майором Бабляком Андрієм Михайловичем проведені лекції «Про перебування дітей у розважальних закладах або у закладах громадського харчування у нічний час» (вересень 2018), «Відповідальність неповнолітніх перед Законом» (лекція-бесіда, жовтень);

- розроблені рекомендації для батьків щодо профілактики та запобігання правопорушень, булінгу, наркоманії та тютюнопаління серед підлітків; проведені заходи: «Наркотики та статистика» (засідання батьківського лекторію); «Перші ознаки вживання дитиною наркотиків» (профілактична бесіда); «Психічне та фізичне здоров'я школяра» (зустріч з медпрацівником); «Куди звертатися за допомогою з боку держави в разі необхідності захисту прав дитини» (юридичний порадник); «Якщо дитина спілкується з працівниками органів внутрішніх справ» (консультація для батьків); «Роль батьків у правовому вихованні дітей» (семінар).

Батьки в класних колективах постійно аналізують стан поведінки учнів. Порушення поведінки обговорюється на засіданнях батьківського комітету, зборах. Батьки беруть участь і в організації дозвілля дітей: проводяться батьківсько - учнівські свята.

Питання, що стосуються профілактики злочинності, попередження правопорушень з метою правової та правоосвітньої роботи, розглядалися на Раді профілактики відповідно до плану роботи.

Питання, що стосуються профілактики злочинності, попередження правопорушень (булінгу, кібербулінгу) розглядалися на нарадах при директору:

у жовтні: аналіз причин пропусків, спізнень та неуспішності, проведення індивідуальної роботи на виконання Закону України «Про освіту», поточний контроль всеобучу, відвідування школи важковихованими учнями, дітьми з

неблагонадійний сімей, групи ризику; контроль за станом роботи педколективу з охорони прав дитини; аналіз зайнятості учнів в позаурочний час;

у листопаді: організація проведення роботи з профілактики шкідливих звичок; охоплені гуртковою роботою учнів (на виконання Закону України «Про охорону дитинства») «Про проведення рейдів, всеобуч, контроль за організацією та проведення позакласної роботи з основ наук, аналіз діяльності класних керівників по забезпеченню умов для реалізації конституційних прав громадян України, виконання Закону «Про загальну середню освіту»;

у грудні: аналіз роботи Ради школи з питань попередження правопорушень у школі. Всі діти які потребують особливої уваги охоплені роботою в гуртках.

Адміністрація школи максимально підтримує діяльність органів учнівського самоврядування, сприяє організації продуктивної дозвілля учнів, спрямованої на духовний, інтелектуальний, фізичний розвиток учнів, самоствердження особистості та її соціалізації.

Виконавець: ЗД ВР

Семенюк Г.М.